

VERSLAG GOAB-KRING MIDDEN

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Midden over GOAB, die plaatsvond op 21 juni 2022 in Utrecht van 10.00 – 12.00. Er waren 15 ambtenaren GOAB aanwezig en iemand vanuit Ministerie van OCW.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws en actualiteiten
3. Oekraïense vluchtelingen in opvang en onderwijs
4. Toeleiding en bereik ve
5. In de etalage/overige bespreekpunten
6. Afronding

NIEUWS EN ACTUALITEITEN

GOAB

- Dit is het laatste GOAB jaar periode 2019 – 2022
  - Je mag max 50% van 2022 budget meenemen naar volgend jaar als GOAB reserve
- De nieuwe GOAB periode loopt van 2023 – 2026
  - Er zijn geen wijzigingen voorzien
  - Er volgt een evaluatie van het instrument SPUK in 2024; van de indicatoren ws in 2025
- Van het implementatieonderzoek 960 uur en pbm'er is de derde meting (over pbm'er in de ve) [openbaar](#)
- Er komt aanvullende informatie over Peuterplein en Kleuterplein en Kaleidoscoop. Bij deze VVE-programma's speelt dat de maker het programma niet meer 'ondersteund'. Dat heeft verschillende mogelijke gevolgen voor aanbieders ve en de subsidiering door gemeenten. Bij Peuterplein geldt dat er alleen mogelijke gevolgen zijn wanneer de gemeente in de subsidieregel heeft opgenomen dat een ve-programma in de Database Effectieve Jeugdinterventies moet staan. Peuterplein is daar niet meer in opgenomen. Het VVE-programma kan wel benut worden omdat de uitgever de materialen verstrekt en andere trainers de pm'ers kunnen '(bij)scholen. Bij Kaleidoscoop zijn de ontwikkelingen nog wat onduidelijk. Het lijkt erop dat training in dit programma helemaal niet meer mogelijk is en dat daarmee alle certificaten vervallen. De aanvullende informatie verschijnt zsm via www.goab.eu. De aanbieders ve zijn hierbij betrokken en ook van op de hoogte.
- Kabinet en GOAB
  - De minister komt met een [Masterplan](#) Taal en Rekenen. Relevant in jullie gesprekken met het onderwijs.
  - Er vinden nog ambtelijke voorbereidingen plaats over de uitwerking van het Regeerakkoord, bijvoorbeeld de Rijke schooldag en bereik VVE verhogen.
  - Een conceptbesluit over het nieuwe KOT-fiscaal maximum tarief is uit. [Voorgesteld](#) is een tarief voor kinderdagopvang van € 8,97 (is 5,5% hoger dan 8,50 nu). Dit heeft mogelijk gevolgen voor de gemeentelijke financiering en voor de bijdrage die de laagste inkomens/VE-ouders betalen (de kosten gaan met € 0,02 omhoog voor de laagste inkomens).
  - Eerder is al besloten dat de [KOT](#) verruimd wordt voor mensen die (ook tijdelijk) in de WLZ zitten of meer dan 3 maanden in detentie. Dit zijn op dit moment mogelijk nog ouders die in aanmerking

komen voor een SMI. Ook verdwijnt volgend jaar de 140% regeling: ouders mogen dan zoveel uur kinderopvang opnemen als ze wensen.

- Er is een oproep gedaan voor [Rijke schooldag](#)-koplopers. Gemeenten die al een coalitie met school en kinderopvang hadden en een rijke schooldag aanbieden. Er volgen nog meer oproepen, o.a. via GKA. Vanuit OCW de melding dat, ook als niet mogelijk niet helemaal voldoet aan de criteria, toch je aanvraag in te gaan dienen.
- De [middelen](#) voor niet VVE-niet KOT (30M 'Asscher-middelen') continueren. Deze zijn in 2016 middels een bestuursakkoord gestart en worden via het gemeentefonds gestort. Je kunt daar ook terugvinden hoeveel je voor jouw gemeente ontvangt. Zie verdeling [gemeentefonds](#)
- Er loopt een effectonderzoek toezicht en handhaving kinderopvang en de evaluatie van IKK. Eind 2022 verwacht SZW een kamerbrief over de resultaten en mogelijke gevolgen te versturen.

Onderwijsinspectie

- Er is weer een digitale vragenlijst rondgestuurd, in te vullen voor 1 juli: deze is uitgebreider dan voorheen. Dit komt o.a. door het lopend onderzoek naar taakuitvoering LEA
- Lopende onderzoek: Themaonderzoek taakuitvoering LEA en vve. Dit is een vervolg op een eerder onderzoek om meer zicht te krijgen in hoe gemeenten WPO artikel 167 en 167a en WVO 118a naleven.
- De inspectie is bezig het interbestuurlijk toezicht aan te passen. Zij zien toe op de GGD toezichtsfunctie en op voorschoolse educatie. Dit willen ze meer samenbrengen, ook intern. En de rol meer naar een kritische meedenkrol brengen ipv enkel controlerend.
- Er is [Nieuwsbrief](#) van de Inspectie speciaal voor gemeenten.

Naar aanleiding van het gesprek over afspraken over spreiding, integratie en segregatie van leerlingen (WPO 167a) waar het themaonderzoek o.a. over gaat, stelt een gemeente de vraag in hoeverre scholen een plicht hebben om leerlingen te plaatsen. Er zijn nu diverse scholen die zeggen zo vol te zijn, dat zij kinderen niet aannemen. Volgens de wet (WPO art 40) kan een kind vanaf 3 jaar worden aangemeld (en niet eerder!). Een school moet binnen 6 weken (met evt verlenging van 4 weken) meedelen of het kind geplaatst kan worden. De zorgplicht geldt enkel voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte; in dat geval moet de school een (andere) passende plek zoeken voor het kind. Indien een school vol is, mag een school de plaatsing weigeren. Echter, de school moet dan een consequent en transparant toelatingsbeleid voeren. Zie bijvoorbeeld [aanmeldregels](#) in de gemeente Utrecht of meer informatie hierover vanuit [AVS](#). Een van de aanwezige gemeenten gaf als voorbeeld dat in de LEA in deze gemeente het onderwerp besproken is, waarna de schoolbesturen gezamenlijk een folder over aanmeld- en plaatsingsprocedures hebben opgesteld. De gemeente heeft hierin meegelezen, en het onderwerp geagendeerd op de LEA. Verder is de gemeente niet betrokken geweest.

Oberon stelt voor dat de inspectie volgend jaar een keer aansluit bij de kenniskring om over het interbestuurlijk toezicht en het themaonderzoek LEA te vertellen. Deelnemers stellen dit op prijs.

Overig nieuws

- Er is een ondersteuningstraject voor gemeenten, scholen en andere betrokkenen bij het onderwijs aan Woonwagengebieden, Roma of Sinti. Zie www.owrs.nl voor meer info, de vraagbaak en de netwerkbijeenkomsten.
- Later deze maand volgen NPO kennisbijeenkomsten. In april verscheen een NPO [Kamerbrief](#) waarin is gemeld dat de bestedingstermijn NPO middelen verlengd wordt tot 31 juli 2025. Er volgt nog een brief aan gemeenten (in de zomer) waarin dit formeel wordt gemeld. Er is geen sprake van aanpassing in middelen voor gemeenten. Voor de scholen is de verdeling wel aangepast: meer middelen voor vo-leerlingen. De [voortgangsrapportage](#) funderend onderwijs en [voortgangsrapportage](#) over mbo en ho zijn ook verschenen

en geven aan dat de implementatie van plannen vertraging heeft opgelopen door de laatste schoolsluitingen eind 2021. Ook in het mbo/ho kunnen middelen langer besteed worden – met een uitloopjaar in 2024.

- Handige links: onderwijskennis.nl met podcasts, themapagina's Jonge Kind en Onderwijskansen. Overzicht [effectieve interventies](#) OAB (oudere publicatie) en de [NPO helpdesk](#)

GOAB-ondersteuningstraject

- Digitale kenniskringen NPO: 27 juni 11.00, 27 juni 14.00 en 28 juni 9.30. [Hier](#) meer informatie over aanmelden.
- Verslagen bijeenkomsten
  - [Webinar](#) nieuwkomers
  - [Webinar](#) GOAB evaluatie 2019-2022
  - [Bijeenkomst](#) pbm'er in de voorschool
  - [Ouderbetrokkenheid](#) in de kinderopvang
- [Podcast](#) inzet NPO middelen (Woerden en Assen)
- Eerste [kennisclip](#) over nieuwkomers
- [Nieuwsbrief](#) met relevante OAB nieuws. [Hier](#) aanmelden
- LinkedIn Groep GOAB: [hier](#) aanmelden

OEKRAÏNSE VLUCHTELINGEN IN OPVANG EN ONDERWIJS

Gemeenten gaven via mentimeter aan dat het onderwijs voor de groep Oekraïense kinderen geregeld is. Wel blijkt het dat niet alle kinderen ook echt gaan – vanwege afstand/reizen maar ook omdat ze bijvoorbeeld terug naar Oekraïne gaan voor een lange vakantie, of voor andere redenen. Er is wel sprake van leerlingvervoervergoedingen. Op 13 juni zijn de bedragen gepubliceerd ([brief 13/6](#)). In de meest recente [ledenbrief](#) van de VNG zijn de verschillende tegemoetkomingen op een rijtje gezet. Ook op de [VNG site](#) is hier meer over te vinden.

Voor de opvang geldt dat dit voor de grootste groep gemeenten geregeld of deels geregeld is. Gemeenten die 'deels' hebben ingevuld, melden onder meer dat het wel geregeld is op papier, maar er geen opvangplekken zijn. Er is nog geen aparte, aanvullende informatie over vergoedingen van (kinder/peuter)opvang of ve. In de derde [handreiking](#) van het Rijk staat wel weer meer en aanvullende informatie over het onderwijs. Onlangs is wel bekend gemaakt dat ouders met een partner woonachtig *buiten* de EU KOT kunnen [aanvragen](#). Dit geldt dus voor Oekraïense ouders maar ook voor andere ouders met een partner in het buitenland. Voorschotten kunnen worden aangevraagd bij Toeslagen, ook al voordat de formele besluitvorming door de beide Kamers is gegaan. Brancheorganisaties hebben dit eind mei kenbaar gemaakt aan kinderopvangaanbieders.

Tijdens de kring zijn nog een aantal issues/vragen naar voren gebracht:

- Het personeelstekort in het onderwijs en de opvang zorgt voor vraagstukken – er zijn al wachtlijsten op de opvang, dus wie gaat waar heen?
- Wat is het perspectief na VMBO?
- De onduidelijkheid of de leerlingen blijven, teruggaan naar Oekraïne of doorstromen naar een andere gemeente maken het plannen ingewikkeld. We hebben zicht op de aantallen voor volgend schooljaar, maar het is ongewis of dit ook echt de aantallen zullen zijn die we dan in de gemeente hebben.
- Geef je wel of geen onderwijs in het Oekraïens? [LOWAN](#) kan hier mogelijk bij adviseren. Kijk ook naar onderwijsvooroeukraine.nl
- Meerdere vragen rondom het vo: Oekraïense leerlingen verwachten dit onderwijs in het Engels. Hoe zit het met vergoedingen voor vervoer naar de vo?

Deze en andere vragen kun je ook op het VNG-forum over Oekraïne stellen of bij de raden of brancheverenigingen kinderopvang.

TOELEIDING EN BEREIK

Er is een aantal landelijke ontwikkelingen (geweest) die invloed hebben op toeleiding en bereik van ve. Te denken valt onder andere aan:

- Het nieuwe kabinet wil het bereik VE verhogen. Onduidelijk is wat hoog is en hoe hoog het nu landelijk gemiddeld is. Herkennen jullie dit in de eigen gemeente?
- Corona heeft druk gelegd op indiceren en toeleiden: al weer helemaal bij?
- Bereik monitor blijkt soms best ingewikkeld, zeker door AVG
- Rijk wenst regie bereik en toeleiden door gemeente, maar gemeente staan op enige afstand

De gemeenten herkennen dat er ontwikkelingen zijn die het bereik beïnvloeden. Sommige gemeenten gebruiken een digitale monitoringstool die ondersteunt bij het in zicht krijgen van het bereik en het proces van toeleiding. Volgens een van de aanwezige gemeenten geeft dit meer grip. Een aantal andere gemeenten geeft aan te werken met een vve-coördinator. Deze coördinator is in dienst bij de gemeente, welzijnswerk of bij JGZ en belt ouders na indien een kind na indicering niet is geplaatst. Ook zijn er gemeenten die werken met clientondersteuning, formulieren brigade, tolken en andere ondersteuningsvormen om bijvoorbeeld de inschrijving bij de opvang te ondersteunen. Ook samenwerking met het vluchtelingensteunpunt is genoemd.

Wel zijn er door corona meer kinderen die niet gezien lijken bij de JGZ/consultatiebureau, die nu 'oppoppen' via andere kanalen. Ook geven gemeenten aan dat het jammer is dat ze de kinderen na het vierde jaar niet meer kunnen volgen. Er volgt een gesprek over wat de kinderopvang wel of niet mag overdragen (vanuit AVG/wettelijke basis) aan het onderwijs. In de WPO artikel 167 staat aangegeven dat de kinderopvang doorgeeft of een kind ve heeft gevolgd en hoe lang het kind dit heeft gedaan. In een gemeente is er een aparte bladzijde aan het overdrachtsformulier toegevoegd. Indien ouders geen overdracht wensen, gebruiken de kinderopvangpartners dit formulier zodat in ieder geval deze informatie is overgedragen. De [handreiking](#) van Kennisnet over AVG en informatieoverdracht tussen kinderopvang en onderwijs werd door een aantal gemeenten aangehaald als bron voor meer informatie.

Een gemeente geeft als input dat een hoger bereik mogelijk is door een smallere doelgroepdefinitie. Nu is er immers sprake van wachtlijsten o.a. door personeelstekort. Een smallere doelgroep biedt meer plekken voor deze kinderen. Maar dat is niet wenselijk is gezien de ondersteunings- en ontwikkelingsbehoefte van de kinderen die in de bredere definitie vallen.

Tot slot meldt een gemeente dat de wachtlijsten soms onduidelijk zijn omdat er zowel jongere kinderen op staan – die dus niet direct een plek nodig hebben – als oudere kinderen. Dit herkennen andere gemeenten. Digitale tools of het splitsen van de lijst kunnen hierbij helpen.

IN DE ETALAGE/OVERIGE BESPREEKPUNTEN

Gezien de tijd was er geen mogelijkheid voor “in de etalage”. Wel zijn vragen behandeld die door de gemeenten vooraf waren ingediend. Deze vragen gingen over personeelstekort en de gevolgen van aanpassingen de KOT op de gemeentelijke regelingen.

Wat betreft de personeelstekorten is gevraagd of je als gemeente VVE-kinderen voorrang mag geven bij plaatsing. Hoe zit dit wettelijk en wat is hierin moreel verantwoord? Vanuit de wet is de gemeente verantwoordelijk voor voldoende plekken. Dat zegt nog niet zozeer iets over plaatsing, maar in de geest van de wet is het wel logisch als VVE-kinderen voorrang krijgen. Dit dient altijd in goede samenspraak met VE-aanbieders te gebeuren.

Ook gerelateerd aan personeelstekort: er is op dit moment al een coulance [regeling](#) voor inzet van gediplomeerde pm'ers in de kinderopvang. Deze loopt binnenkort af. SZW komt binnenkort (voor zomervakantie) met duidelijkheid over het al dan niet continueren van deze regeling.

Tot slot is er kort stil gestaan bij de samenhang van verschillende regelingen rond het jonge kind (VVE, 'Asscher-peuters', zorgarrangementen peuters en ook SMI) en de veranderingen rondom de KOT. Een gemeente vraagt of hier een handreiking over komt vanuit het GOAB ondersteuningstraject.

AFRONDING

Na de zomer komen wij met nieuwe data voor de kenniskringen in schooljaar 2022/2023. Dit zal een combinatie van digitale en fysieke bijeenkomsten zijn.